

Sözleşme kapsamında kiralanan işyerinde üretilen enerji karşılığında elde edilecek brüt gelirin % 5 oranında belediyeye verilen payın ve kira ödemelerinin vergisel boyutu hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.06.18.02-105[230-2012-9394]-1031
Tarih	18.09.2013

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

ANKARA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü

Sayı : 27575268-105[230-2012-9394]-1031

18/09/2013

Konu : Sözleşme kapsamında kiralanan işyerinde üretilen enerji karşılığında elde edilecek brüt gelirin % 5 oranında belediyeye verilen payın ve kira ödemelerinin vergisel boyutu hk.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda; ... Vergi Dairesi Müdürlüğünün ... vergi numaralı mükellefi olduğunuz, ... Büyükşehir Belediye Başkanlığı Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanlığı ile 01/10/2010 tarihinden 30/09/2020 tarihine kadar ...Katı Atık Sahasında oluşan deponi gazının değerlendirilmesi suretiyle enerji üretim tesisi kurularak işletme hakkının 10 yıl süreyle yıllık 151.000-TL+KDV bedelle kiralınması konusunda sözleşme imzalandığı, yıllık kira bedeli karşılığında tahsilat makbuzu verildiği, sözleşmenin "9.3" maddesi gereğince yüklenici ürettiği enerji karşılığında elde edeceği brüt gelirin %5'i oranında Belediye'ye pay vereceği, belirtilerek, söz konusu payın katma değer vergisine tabi olup

olmadığı, söz konusu kira bedelinin ve sözleşme kapsamında verilecek payın nasıl belgelendirileceği hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmiştir.

I-GELİR VE KURUMLAR VERGİSİ YÖNÜNDEN DEĞERLENDİRME:

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde, iktisadi kamu kuruluşları vergi mükellefiyeti kapsamına alınmış olup aynı Kanunun 2 nci maddesinin üçüncü fıkrasında da Devlete, il özel idarelerine, belediyelere, diğer kamu idarelerine ve kuruluşlarına ait veya bağlı olup faaliyetleri devamlı bulunan ve birinci ve ikinci fıkralar dışında kalan ticari, sınai ve zirai işletmelerin iktisadi kamu kuruluşu olduğu; altıncı fıkrasında ise iktisadi kamu kuruluşları ile dernek veya vakıflara ait iktisadi işletmelerin kazanç amacı gütmemeleri, faaliyetlerinin kanunla verilmiş görevler arasında bulunması, tüzel kişiliklerinin olmaması, bağımsız muhasebelerinin ve kendilerine ayrılmış sermayelerinin veya iş yerlerinin bulunmamasının mükellefiyetlerini etkilemeyeceği, mal veya hizmet bedelinin sadece maliyeti karşılayacak kadar olması, kar edilmemesi veya karın kuruluş amaçlarına tahsis edilmesinin bunların iktisadi niteliğini değiştirmeyeceği hükme bağlanmıştır.

Anılan Kanunun uygulanmasına ilişkin açıklamalar içeren 1 seri no.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinin (2.3.1.) bölümünde iktisadi kamu kuruluşunun ticari, sınai veya zirai bir işletme oluşturup oluşturmadığı hususunda, Tebliğin (2.4.) bölümünde yapılan açıklamaların dikkate alınması gerektiği belirtilmiştir.

Söz konusu Tebliğin (2.4.) bölümünde ise iktisadi işletmenin belirlenmesinde işletmenin belirgin özelliklerinin bağlılık, devamlılık ve faaliyetin ticari, sınai veya zirai bir mahiyet arz etmesi olduğu, diğer bir anlatımla iktisadi işletmenin unsurlarının ticari faaliyetin de temel özelliklerinden olan, bir organizasyona bağlı olarak piyasa ekonomisi içerisinde bedel karşılığı mal alım-satımı, imalatı ya da hizmet ifaları gibi faaliyetler olduğu, Kanunun bu gibi halleri tek tek saymak yerine, dernek veya vakıf tarafından piyasa ekonomisi içerisinde icra edilen tüm iktisadi faaliyetleri kapsamına aldığı, satılan mal veya hizmete ait bedelin sadece maliyeti karşılayacak kadar olmasının, kar edilmemesinin, karın kuruluş amaçlarına tahsis edilmesinin bunların iktisadi işletme olma vasfını değiştirmeyeceği açıklanmıştır.

Buna göre, ... Belediyesi tüzel kişiliği itibarıyla kurumlar vergisi mükellefi olmamakla birlikte devamlılık arz eden ticari, sınai ve zirai faaliyetleri nedeniyle Belediye tüzel kişiliğine bağlı oluşan iktisadi işletmelerinin kurumlar vergisine tabi tutulması gerekecektir.

Konuyla ilgili olarak özelge talep formunda "... Katı Atık Depolama Sahası Deponi Gazından Elektrik Enerjisi Üretim Tesisinin Kurdurularak İşletmecilik Hakkının Kiraya Verilmesi İş Sözleşmesi"nin incelenmesinden, ... Belediyesi tarafından ... Katı Atık Depolama Sahasında oluşan deponi gazının değerlendirilebilmesi için altyapının hazırlanması ile enerji tesisinin kurdurularak işletmecilik hakkının 10 yıl süreyle ...'ne kiraya verildiği; söz konusu işletmecilik hakkının kiraya verilmesi karşılığında tesisin kurulup enerji üretimine başlandığı tarihten itibaren yıllık KDV hariç 151.000,00 TL kira bedelinin

ödeneceği ayrıca yüklenicinin ürettiği enerji karşılığında elde edeceği brüt gelirden %5 oranında Belediyeye pay verileceği tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan hüküm ve açıklamalara göre, ... Belediyesi tarafından gaz bacalarının geçirimsizliğinin sağlanması, düşey gaz bacalarının yatay borulama sistemiyle toplanması, sızıntı suyu toplama havuzlarında toplanan çöp sızıntı sularının geri devir yöntemiyle tekrar saha üzerine verilecek sistemin ve enerji üretim tesisinin kurulması ve işletilmesi faaliyetlerinin pay ya da kira bedeli adı altında bir bedel karşılığı ...'ne devredilmesi ticari bir iş olarak kabul edileceğinden anılan Belediyeye bağlı bir iktisadi işletme oluşacak ve oluşan bu iktisadi işletme nezdinde kurumlar vergisi mükellefiyetinin tesis edilmesi gerekecektir.

Öte yandan, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 6 ncı maddesinde, kurumlar vergisinin, mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı, safi kurum kazancının tespitinde, Gelir Vergisi Kanununun ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hükme bağlanmış olup Gelir Vergisi Kanununun 40 ıncı maddesinde ise, safi kazancın tespit edilmesinde indirebilecek giderler sayılmış ve aynı maddenin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde de, ticari kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi için yapılan genel giderlerin safi kazancın tespitinde gider olarak indirilebileceği belirtilmiştir.

Bu çerçevede, şirketiniz tarafından ... Belediyesine, enerji üretim tesisi kurarak işletme hakkının 10 yıl süreyle kiralanması dolayısıyla yıllık olarak yapılan kira ödemelerinin ve yine kira ödemesi niteliğinde olup söz konusu tesislerde aylık üretilen enerji karşılığı elde edilen brüt gelirin % 5'i şeklinde belirlenerek yapılan ödemelerin, anılan Belediyenin iktisadi işletmesi tarafından şirketinize düzenlenecek faturaya istinaden Gelir Vergisi Kanununun 40 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendi uyarınca kurum kazancının tespitinde gider olarak indirilmesi mümkündür.

II- KATMA DEĞER VERGİSİ YÖNÜNDEN DEĞERLENDİRME:

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun;

-1/1 maddesinde, ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde Türkiye'de yapılan teslim ve hizmetlerin KDV ye tabi olduğu,

-1/3-g maddesinde; genel ve katma bütçeli idarelere, il özel idarelerine, belediyeler ve köyler ile bunların teşkil ettikleri birliklere, üniversitelere, dernek ve vakıflara, her türlü mesleki kuruluşlara ait veya tabi olan veyahut bunlar tarafından kurulan veya işletilen müesseseler ile döner sermayeli kuruluşların veya bunlara ait veya tabi diğer müesseselerin ticarî, sınai, zirai ve meslekî nitelikteki teslim ve hizmetlerinin katma değer vergisine tabi olduğu,

-20'nci maddesinde,teslim ve hizmet işlemlerinde matrahın, bu işlemlerin karşılığını teşkil eden bedel olacağı; bedel deyiminin malı teslim alan veya kendisine hizmet yapılan veyahut bunlar adına hareket edenlerden bu işlemler karşılığında her ne suretle olursa olsun alınan veya bunlarca borçlanılan para, mal ve diğer suretlerde sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaat, hizmet ve değerler toplamını ifade ettiği,

hükümlerine yer verilmiştir.

Şirketinizin ... Belediye Başkanlığı Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanlığı ile ... katı atık sahasında oluşan deponi gazının değerlendirilerek enerji üretim tesisi kurulması ve işletme hakkının 10 yıl süreyle kiralanması konusunda yapılan sözleşmenin 9.3'üncü maddesi ile üretilen enerji karşılığında elde edilecek brüt gelirden % 5 oranında ... Belediyesine verilecek pay söz konusu hizmetin karşılığını teşkil eden bedel olacağından, bu bedel üzerinden KDV hesaplanması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026